

Publicerad: 2012-03-15 01:30, senaste uppdaterad: 2012-03-15 21:03

Läs upp

Växelvist boende inte farligt

Det har blivit allt vanligare att barn flyttar mellan mamma och pappa efter att föräldrarna separerat. I dag har var tionde tonåring sådant växelvis boende. Nu kommer den första stora studien om hur ungdomar med växelvis boende mår.

Farhågor om att ungdomar far illa av att flytta mellan mamman och pappan efter att föräldrarna separerat verkar inte vara befogade. Ungdomar med växelvis boende har visserligen lägre livskvalitet än ungdomar i kärnfamiljer, men de mår bättre än tonåringar som bor med bara en förälder.

Det framgår av en enkätundersökning i vilken drygt 172 000 elever i grundskolans årskurs sex och nio från hela landet deltagit. – Trots böket med att behöva flytta mellan två hem verkar det för barn i de här åldrarna vara gynnsamt att fortsätta ha en stadigvarande vardagskontakt med båda föräldrarna, säger psykologen Malin Bergström, forskare vid Centrum för ojämlikhetsforskning, CHESS, vid Karolinska institutet och Stockholms universitet.

I likhet med flera andra studier visar undersökningen att psykiska besvär och nedsatt livskvalitet liksom problem i skolan och i relationen till föräldrarna är vanligare bland ungdomar vars föräldrar separerat än bland ungdomar i kärnfamiljer.

Fakta

För 20 år sedan bodde bara några få procent av barnen till separerade föräldrar växelvis med både mamman och pappan, men i dag gör cirka 30 procent det. Det innebär att växelvis boende är nästan lika vanligt som boende enbart med mamman.

Växelvis boende efter föräldrarnas separation är nästan lika vanligt på landsbygden som i storstäderna. Utlandsfödda ungdomar vars föräldrar skilt sig bor dock fortfarande mycket oftare med bara mamman än växelvis med båda föräldrarna. Varje år är omkring 50 000 barn med om att föräldrarna separerar.

När forskarna analyserade hur barnen till separerade föräldrar besvarade frågorna upptäckte de dock påtagliga skillnader mellan barnen med växelvis boende och barnen som bodde helt eller nästan helt hos bara en förälder.

– På alla punkter var problem efter föräldrarnas separation vanligare bland barnen som bodde enbart hos en förälder, något mindre vanliga hos barnen som bodde åtminstone delvis med båda föräldrarna och minst vanliga hos barnen med växelvis boende, säger Malin Bergström.

Som exempel nämner hon att vart femte barn som bodde enbart med en förälder inte trivdes i skolan, jämfört med vart sjunde barn som bodde mest med den ena föräldern och vart nionde barn med växelvis boende. I kärnfamiljer uppgav bara vart tionde barn att han eller hon inte trivdes i skolan.

– Samtidigt som vi ser att risken för otrivsel i skolan skiljer sig mellan olika grupper är det viktigt att notera att de allra flesta barnen, oavsett om föräldrarna var separerade eller inte och oavsett boendeform, uppgav att de mådde bra, trivdes i skolan, inte var mobbade och tyckte att de hade en bra relation till föräldrarna, säger Malin Bergström.

Sedan en lag om gemensam vårdnad trädde i kraft 1998 har andelen barn med växelvis boende ökat kraftigt. Av ungdomarna i den nya undersökningen hade mer än var tionde växelvis boende.

När lagen antogs kallade en del debattörer detta för ett gigantiskt experiment och hot mot ett växande antal barns psykiska hälsa.

– Som väl är ger resultaten av vår undersökning inga belägg alls för att farhågorna skulle ha varit befogade. Det behövs dock mer forskning inom detta område, i synnerhet när det gäller hur yngre barn påverkas av växelvis boende, säger Malin Bergström.

För att få mer kunskaper om detta söker forskarna kontakt för en intervjustudie med föräldrar till barn under fyra år som bor växelvis. Mer information om denna finns på www.chess.su.se/elvis. Undersökningen kring hur föräldrars separation och olika boendeformer påverkar ungdomar kommer inom kort att publiceras i en rapport från Socialstyrelsen och CHESS.

Av: Åke Spross ake.spross@unt.se

© Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt.
Eftertryck eller annan kopiering förbjuden.